

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

5. Quintum Argumentum principale ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Quæst IV. Vtrum relatio terminetur, &c. 769

vna, & eadem relatio terminatur ad Deum, & ad generantem vel relatio, quæ in luce terminatur ad Deum solum, quia solum producta est à Deo, est eisdem speciei cum ea, quæ terminatur ad solem producentem illam: ergo terminus formalis talium relationum eisdem speciei non est relatio formaliter ex parte termini, quia non correspondet in Deo talis relatio: sed potius erit absolutum esse producentis, vt producentis formaliter (reduplicando supra actionem formalissime) quod est eisdem rationis in Deo, & in sole, siquidem aut est eadem numero productio respectu Dei, & solis, aut est eisdem speciei: quod autem relatio, qua lux producta à solo Deo, & relatio, qua lux producta à sole, & à Deo respicit solum Deum in primo casu, & Deum, & solem, in secundo casu sunt eisdem speciei formalissime, patet manifeste, quia quando rationes fundantur in illis sunt eisdem speciei, sed productio lucis à sole, & Deo, & productio eisdem lucis à solo Deo, licet distinguantur realiter numerice, non distinguuntur formaliter, & specificè: ergo relationes, quæ fundantur in talibus productionibus ex parte lucis non distinguuntur specie: minor hæc est clara, quia productio seu actio specificatur formaliter à termino: unde si terminus est idem formaliter licet agentia distinguantur maxime, productiones sunt eisdem speciei; sed terminus productus à solo Deo est lux dependens à subiecto, & terminus productus à sole, & Deo est eadem lux dependens à subiecto: ergo productiones illæ sunt eisdem speciei formaliter. Maior illa etiam est clara, quia relatio mensuratur, & proportionatur cum ratione fundandi propria quoad constitutionem, & distinctionem specificam, vt evidenti inductione supra probavi discurrendo per relationes vnionis, convenientiæ, & productionis; unde relatio filij, quam dicit Petrus ad Paulum, & relatio filij, qua Franciscus respicit Didacum sunt eisdem speciei, quia generationes, quibus illi generantur, & quæ sunt rationes fundandi talium relationum sunt eisdem speciei, & ratio est, quia terminus formalis productionis est idem formaliter ac terminus relationis vt late supra demonstravi.

145 Hoc etiam totum potest alio exemplo declarari, nam si B. Virgo postquam genuit Christum Dominum genuisset alium hominem purum, ad duos illos filios per vos vnica relatione maternitatis referretur, quia multiplicatis terminis, non multiplicantur relationes paternitatis, aut maternitatis; atqui ambo illi termini convenirent in terminando formaliter illam relationem; item convenirent in habendo esse genitum absolutum, & non convenirent in habendo relationem filiationis; siquidem Christus non haberet illam: ergo ratio terminandi in illis formaliter, in qua convenirent, non est in illis ex vi relationis, sed potius ex vi geniti absoluti: patet hoc, quia quando multa conveniunt in aliquo prædicato, non datur illud prædicatum in illis ratione differentie: sed potius ratione communis formalitatis, vt v. g. quia equus, & homo conveniunt in ratione videndi, &c. tale prædicatum non convenit homini rationalitatis, per quam distinguitur homo ab equo: sed potius ratione animalis formalissime, in quo conveniunt, & sic de cæteris, in quo nulla est dubitatio; sed

duo illi geniti à Virgine (per possibile, vel impossibile generarentur ab illa) convenirent in terminando relationem maternitatis: ergo talis ratio terminandi convenit illis, non propter relationem filiationis, quia in hoc differunt: sed potius propter esse genitum absolutum formalissime, in quo conveniunt.

SUBSECTIO V.

Quintum argumentum principale ponitur.

146 **A**lbedo refertur per similitudinem ad alteram albedinem; sed non refertur per similitudinem ad relationem, quæ est in alia albedine; ergo non refertur ad relativum; sed ad absolutum formaliter: patet hæc consequentia, quia albedo vt albedo, ad quam refertur alia albedo per similitudinem, est absoluta formalitas, & relatio quæ est in ipsa albedine est formalitas relativa; sed similitudo albedinis refertur formaliter ad albedinem, & non ad relationem: ergo refertur, non ad relativum, sed ad absolutum formaliter. Minor illa sic probatur, quia vnum simile refertur per relationem similitudinis ad aliud, quod est eisdem rationis cum illo, & convenit cum ipso in ratione qualitatis specificæ, & non ad terminum, qui est diversus ab ipso, & non est eisdem speciei infimæ cum illo; unde albedo non potest dicere relationem similitudinis ad nigredinem, nec calor ad frigiditatem, nec nigredo ad actionem, vbi, & cæteros modos, quia illa extrema non sunt eisdem speciei infimæ; sed potius prima differunt specie intra qualitatem, & posteriora differunt non solum specie; sed plusquam genere, propter quam rationem frigiditas respicit calorem relatione dissimilitudinis, & nigredo figuram, actionem, & vbi relatione diversitatis, & disconvenientiæ, maxime enim diversa sunt res, & modi, qualitas, vbi & actio, siquidem ad diversa prædicamenta pertinent.

Tunc sic, albedo non est eisdem speciei, nec 147 convenit in specie infima essentialiter cum relatione quæ est in altera albedine; sed potius disconvenit cum illa; ergo albedo non refertur ad illam formaliter per relationem similitudinis. Minor sic probatur, qualitas realis absoluta, & modus relativus formaliter nullo modo conveniunt in specifica ratione qualitatis: sed potius plusquam genere differunt, disconveniunt, & diversificantur maxime; sed albedo est entitas qualitativa absoluta realis, & relatio, quæ existit in alia albedine est modus relativus formaliter, & non absoluta entitas: ergo albedo, & relatio, quæ existit in alia albedine non sunt similia; sed potius dissimilia: ergo albedo non respicit talem relationem per relationem similitudinis; sed potius per relationem dissimilitudinis: ergo si albedo refertur per relationem similitudinis, debet referri ad alteram albedinem, quæ convenit cum illa in ratione qualitatis absolutæ speciei, & essentialiter.

Declaratur hoc à contrario sensu, quia albedo 148 refertur ad nigredinem relatione dissimilitudinis, quia nigredo disconvenit cum albedine; sed non disconvenit cum albedine in quantum nigredo habet relationem dissimilitudinis, & in quantum relativa est formaliter per relationem dissimili

disimilitudinis distinctam ex natura rei ab ipsa nigredine, sed in quantum nigredo est qualitas absoluta distincta essentialiter ab albedine, quatenus per differentiam essentialem constituitur in esse differentis specificæ ab ipsa: ergo albedo non refertur ad relativum formaliter, sed ad absolutum: patet hæc consequentia, quia nigredo in tantum terminat relationem disconvenientiæ albedinis in quantum est qualitas absoluta distincta essentialiter à nigredine, & non in quantum dicit relationem disconvenientiæ; sed qualitas absoluta in quantum talis est terminus absolutus, & in quantum habet relationem, est terminus relativus: ergo albedo refertur ad nigredinem relatione disimilitudinis, in quantum est absoluta & non in quantum est relativa, ac proinde terminus illius relationis erit absolutus formaliter, & non respectivus.

149 Maior illa prima iam sæpe satis probata est, quia disimilitudinis relatio fundatur in disconvenientia duarum qualitatum: sicut relatio differententiæ inter substantias fundatur in disconvenientia substantiali, & ideo equus refertur ad hominem relatione differententiæ in quantum disconvenit essentialiter equus cum homine. Tandem una quantitas dicit relationem inæqualitatis ad alteram, quia disconveniunt in magnitudine, & extensione molliis, & ideo una quantitas refertur ad aliam minorem quantitatem relatione disimilitudinis, aut inæqualitatis in quantum una disconvenit cum altera: ergo in tantum albedo dicit relationem disimilitudinis ad nigredinem, in quantum essentialiter disconvenit ab illa.

150 Minor prima, in qua est difficultas quoad primam partem sic probatur; quia ea quæ conveniunt in aliqua ratione, in ipsa non disconveniunt; sed albedo, & nigredo conveniunt in esse relativorum, & in habendo relationem disimilitudinis; nam sicut albedo habet relationem disimilitudinis ad nigredinem, ita similiter nigredo habet relationem disimilitudinis ad albedinem; unde licet in esse qualitatum diversarum specierum secundum prædicata absoluta expressa, videlicet secundum quod albedo est disgregativa visus, & nigredo est congregativa visus, disconveniunt essentialiter, nihilominus in ratione relativi, & in ratione habendi relationes disimilitudinis conveniunt: ergo in tali conceptu habendi relationem non disconveniunt. Secunda pars minoris luce ipsa meridiana clarior est; nam qualitates diversæ speciei, & oppositæ disconveniunt secundum quod tales qualitates absolute sunt: sed nigredo, & albedo ut sic sunt tales qualitates specie distinctæ, & oppositæ: ergo nigredo, & albedo secundum quod tales qualitates sunt, disconveniunt.

151 Tunc sic, contrariorum eadem est disciplina, & ratio; sed albedo dicit relationem disimilitudinis ad absolutum nigredinis, quatenus distinguitur ab ipsa, & non ad relationem disimilitudinis, quæ est in nigredine, quia propria disimilitudo provt distinguitur à disconvenientia est inter duas qualitates: ergo è contra albedo dicit relationem similitudinis, quatenus absoluta est, non ad similitudinem, quæ est in alia albedine (quia illa non est entitas absoluta sed respectiva, ac proinde non est similis albedini, ut qualitas absoluta est, sed potius est in tali ratione disconveniens ipsi) sed ad entitatem absolutam albedi-

nis, quia talis entitas absoluta albedinis est similis ipsi.

SUBSECTIO IV.

Sextum argumentum principale ponitur.

Sexto efficaciter argumentor evertendo fundamentum oppositæ sententiæ, quod ad omnem relationem extendunt adversarij.

Fundamentum enim adversariorum est, quod omnis relatio mutua immediate, & formaliter per seipsam est opposita alteri relationi v. g. maternitas filiationi, ita ut idem sit formalissime in paternitate conceptus paternitatis, ac conceptus oppositionis; cum autem maternitas quatenus est opposita formaliter filiationi debeat immediate referri ad filiationem, inde est quod ut maternitas formaliter, & immediate debeat etiam referri ad filiationem, quod patet ex argumento oppositionis, quo utitur P. Rubius pro sua conclusione.

Sed hoc fundamentum est omnino falsum: ergo falsum est dicere, quod maternitas immediate formaliter, & per se refertur ad filiationem. Minor hæc, in qua est tota difficultas, sic demonstratur, quia maternitas ut sic est vera paternitas, & nihilominus in suo conceptu formali non dicit oppositionem actualem, & formalem cum filiatione, quatenus relatio est formaliter: ergo distinctus conceptus est conceptus paternitatis à conceptu oppositionis formalis ad filiationem: probatur hæc consequentia, quia ea quæ separantur in aliquo, distinguuntur inter se; sed maternitas, & oppositio formalis immediata ad filiationem separantur in maternitate ut sic: ergo oppositio formalis, & ratio maternitatis distinguuntur formaliter inter se. Maior est evidens axioma in metaphysica, quia idem non potest separari à seipso, alias esset, & non esset idem: minor sic probatur: quia ea separantur in aliquo, quando uno existente in illo, alterum non existit in ipso; sed in maternitate ut sic datur ratio paternitatis, & non datur ratio oppositionis formalis immediata cum filiatione: ergo ratio paternitatis, & ratio oppositionis formalis, & immediata cum filiatione separantur in maternitate ut sic. Minor hæc sic patet: quia si in paternitate ut sic daretur oppositio formalis, & immediata ad filiationem, omnis & quæcunque relatio paternitatis haberet rationem formalem oppositionis: sed non omnis maternitas habet oppositionem formalem cum filiatione: ergo maternitas ut sic non habet in suo conceptu formali rationem oppositionis formalis cum filiatione. Maior est certa, quia quidquid convenit superiori, convenit omni contento sub illo secundum illud axioma, dici de omni: sed non omni maternitati convenit, &c. ergo. Minor illa sic probatur: quia maternitas Virginis est vera formalis, & essentialiter maternitas: atqui maternitas Virginis non habet oppositionem formalem, & immediatam cum filiatione: ergo non omni maternitati convenit ratio oppositionis formalis: minor hæc sic probatur: quia non datur oppositio immediata, & formalis ad filiationem, nisi quando ex parte termini maternitatis correspondet relatio filiationis; sed ex parte Christi non correspondet maternitati Virginis relatio filiationis: ergo mater-